

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету
протокол № 11 від 27.01. 2026 р.,
уведено в дію наказом
№ 28 від 27.01.2026 р.

Ректор

Богдан БУЯК

ПОЛОЖЕННЯ

про науково-методичну лабораторію
факультету філології і журналістики
«Методична лабораторія вчителя літератури»
Тернопільському національному педагогічному університеті
імені Володимира Гнатюка

Тернопіль, 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

1.1. Науково-методична лабораторія «Методична лабораторія вчителя літератури» (далі – Лабораторія) є структурним науково-методичним підрозділом факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання.

1.2. Лабораторія створена з метою забезпечення науково-методичного супроводу освітнього процесу, розвитку інноваційних підходів до викладання літератури та вдосконалення професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми програмами. Лабораторія функціонує як осередок інтеграції наукових досліджень, навчально-методичної діяльності та педагогічної практики, сприяючи формуванню фахових, методичних і дослідницьких компетентностей майбутніх учителів літератури.

1.3. Лабораторія є науково-методичним, навчально-інноваційним та дослідницьким середовищем, діяльність якого спрямована на комплексне вивчення актуальних проблем методики викладання української та зарубіжної літератури у контексті сучасних освітніх викликів. У межах своєї діяльності Лабораторія забезпечує розроблення, наукове обґрунтування, апробацію та впровадження інноваційних методичних моделей, дидактичних матеріалів, орієнтованих на підвищення якості літературної освіти в закладах загальної середньої, експертизу шкільних підручників, проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції і перспективи вивчення літератури в середній і вищій школах». Лабораторія сприяє інтеграції результатів наукових досліджень у навчальний процес, розвитку педагогічної рефлексії, методичної культури та інноваційного мислення майбутніх учителів літератури, а також створює умови для формування їхніх фахових, методичних, дослідницьких і цифрових компетентностей. Діяльність Лабораторії орієнтована на поєднання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти з педагогічною практикою, розширення співпраці з закладами освіти різних рівнів, участь у науково-

методичних проєктах, конференціях, семінарах і тренінгах, а також на поширення та популяризацію передового педагогічного досвіду.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. Основними завданнями Лабораторії є:

2.1.1. Забезпечення науково-методичного супроводу підготовки здобувачів вищої освіти за освітніми програмами ОП Середня освіта (Українська мова і література), Середня освіта (Українська мова і література, англійська мова) з метою формування професійної компетентності майбутнього вчителя літератури.

2.1.2. Розроблення, наукове обґрунтування, апробація та впровадження сучасних методик, технологій і моделей навчання української та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

2.1.3. Інтеграція результатів наукових досліджень у навчальний процес, оновлення змісту навчальних дисциплін з методики літератури відповідно до сучасних освітніх тенденцій і потреб шкільної практики.

2.1.4. Сприяння розвитку дослідницьких умінь, академічної культури, критичного мислення та педагогічної рефлексії здобувачів вищої освіти, зокрема в межах виконання курсових, кваліфікаційних і наукових робіт.

2.1.5. Забезпечення взаємодії теоретичної підготовки з педагогічною практикою шляхом співпраці з закладами загальної середньої освіти, участі у спільних освітніх і науково-методичних заходах.

2.1.6. Участь у реалізації науково-дослідних, освітніх і грантових проєктів, спрямованих на розвиток літературної освіти та методики навчання літератури.

2.2. Основними напрямками дослідження Лабораторії є:

Теоретико-методичний напрям:

2.2.1. Вивчення сучасних методик викладання літератури у школі та особливостей їх адаптації до Нової української школи.

2.2.2. Аналіз педагогічних концепцій розвитку ключових компетентностей учнів на уроках української та зарубіжної літератур.

2.2.3. Дослідження ролі інтеграції міждисциплінарних підходів (література, історія, географія, мистецтва, медіаосвіта тощо) у формуванні цілісного освітнього досвіду.

2.2.4. Щорічне проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції і перспективи вивчення літератури в середній і вищій школах».

Експериментально-практичний напрям:

2.2.5. Розробка і апробація інноваційних форм і технологій навчання (проектні роботи, дистанційні та змішані формати, інтерактивні методики).

2.2.6. Вивчення ефективності використання цифрових інструментів, соціальних мереж і онлайн-платформ у викладанні літератури.

2.2.7. Аналіз педагогічних експериментів щодо розвитку творчих та критичних компетентностей учнів.

Методичний супровід та професійний розвиток учителя:

2.2.8. Дослідження моделей формування професійного іміджу вчителя літератури в умовах цифрового освітнього середовища.

2.2.9. Розробка рекомендацій щодо підвищення кваліфікації та обміну професійним досвідом через мережеві ресурси та освітні платформи.

2.2.10. Аналіз ефективності методичних матеріалів, посібників і програм самоосвіти для вчителів-філологів.

2.2.11. Організація і проведення майстер-класів, вебінарів, семінарів для вчителів.

3. СКЛАД ЛАБОРАТОРІЇ

3.1. Керівником «Методичної лабораторії вчителя літератури» є доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Наталія Русланівна Грицак. До складу лабораторії входить асистент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Марія Степанівна Гудз (координатор роботи з закладами загальної середньої освіти), кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Марія

Ігорівна Любінецька (координатор роботи з закладами вищої освіти), доктор філософії з філології, асистент кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Олександр Іванович Староста (координатор з закладами вищої освіти).

3.2. Матеріально-технічним відповідальним (збереження та облік матеріально-технічних ресурсів, контроль за їхнім використанням, налаштування техніки та цифрових платформ, а також підготовка, друк і облік сертифікатів та програм методичних і навчальних заходів лабораторії) є старший лаборант кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання Соломія Григорівна Смолин.

4. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

Діяльність лабораторії (авд.65а) забезпечується відповідними матеріально-технічними ресурсами, зокрема комп'ютерною та мультимедійною технікою, навчальними посібниками і підручниками, канцелярським приладдям. Забезпечення належного збереження, обліку та використання ресурсів покладається на матеріально-технічного співробітника лабораторії.

5. ДОКУМЕНТАЦІЯ І ПІДЗВІТНІСТЬ ЛАБОРАТОРІЇ

Лабораторія веде повну документацію своєї діяльності, що включає плани роботи, звіти про проведені заходи, матеріали науково-методичних досліджень, програми та сертифікати учасників. Щорічно лабораторія подає розширений звіт до керівництва факультету, який містить результати досліджень, аналіз ефективності проведених заходів та пропозиції щодо вдосконалення роботи. Результати діяльності лабораторії мають бути опубліковані у журналах категорії Б, Scopus, WoS та поширюватися серед педагогічної спільноти. Матеріали досліджень «Методичної лабораторії вчителя літератури» можуть використовуватися як аналітичне та методичне підґрунтя для підготовки освітніх і наукових проєктів, участі в грантових програмах.

6. ПРАВА

6.1. «Методичної лабораторії вчителя літератури» має право самостійно визначати форми та методи роботи, які не суперечать Правилам внутрішнього трудового розпорядку університету.

6.2. Вносити на засідання вченої ради факультету, університету, ректорату, питання, що стосуються роботи «Методичної лабораторії вчителя літератури».

6.3. Здійснювати зв'язок з факультетами, органами студентського самоврядування, закладами загальної середньої освіти, закладами вищої освіти, органами управління освіти.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

На «Методичну лабораторію вчителя літератури» покладено відповідальність за:

7.1. Невиконання або неналежне виконання завдань, передбачених даним Положенням.

7.2. Недотримання вимог чинного законодавства та локальних нормативно-правових актів, що регламентують діяльність Лабораторії з питань освітньої діяльності.

8. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛАБОРАТОРІЇ

8.1. Діяльність Лабораторії припиняється в результаті її реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. Рішення про реорганізацію або ліквідацію приймається Вченою радою університету.

8.2. Припинення діяльності Лабораторії здійснюється за рішенням Вченої ради університету.